

Priopćenje

Godina: LIX.

Zagreb, 09. veljače 2023.

POSL-2022-1-1/4

ISSN 1334-0557

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U PROSINCU 2022.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 53,5%.

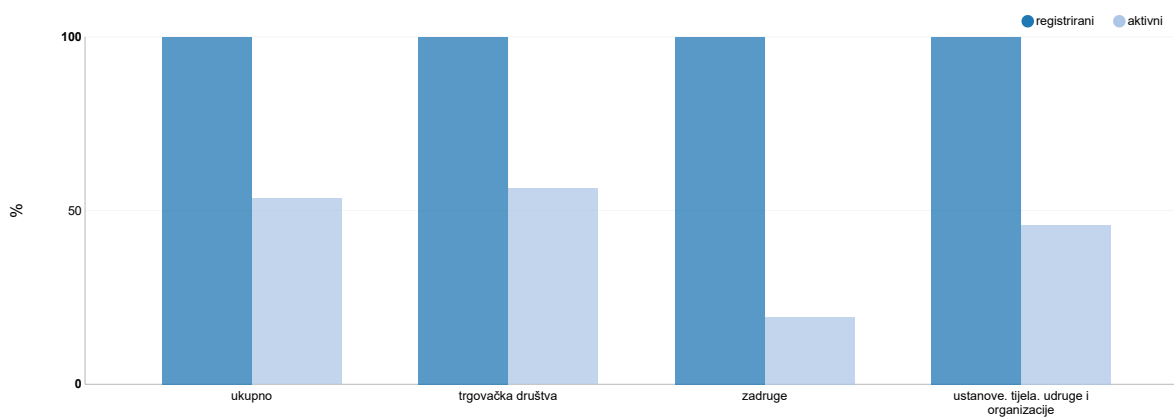
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	323 945	173 462	53,5
Trgovačka društva	245 815	138 627	56,4
Zadruge	3 563	686	19,3
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	74 567	34 149	45,8
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	91 326	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTIMA U PROSINCU 2022.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	323 945	100,0	173 462	100,0	139 313	34 149	91 326
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5 994	1,9	2 532	1,5	2 530	2	2 611
B Rudarstvo i vađenje	356	0,1	190	0,1	190	-	38
C Prerađivačka industrija	25 333	7,8	15 467	8,9	15 464	3	8 162
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 786	0,6	848	0,5	848	-	16
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 406	0,4	862	0,5	859	3	96
F Građevinarstvo	33 638	10,4	19 469	11,2	19 468	1	10 570
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	56 556	17,5	26 681	15,4	26 482	199	8 199
H Prijevoz i skladištenje	12 161	3,8	6 810	3,9	6 776	34	5 784
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	26 485	8,2	13 073	7,5	13 023	50	6 361
J Informacije i komunikacije	12 321	3,8	8 310	4,8	8 285	25	3 476
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 880	0,6	970	0,6	943	27	522
L Poslovanje nekretninama	11 459	3,5	6 068	3,5	6 068	-	569
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	33 399	10,3	22 261	12,8	22 094	167	15 314
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12 955	4,0	7 477	4,3	7 474	3	3 437
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3 073	0,9	914	0,5	16	898	6 029
P Obrazovanje	4 601	1,4	3 668	2,1	1 108	2 560	1 179
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 407	1,7	3 463	2,0	1 092	2 371	5 011
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 523	7,3	11 665	6,7	1 891	9 774	3 051
S Ostale uslužne djelatnosti	51 556	15,9	22 733	13,1	4 701	18 032	10 827
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	0,0	1	0,0	1	-	37
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	37

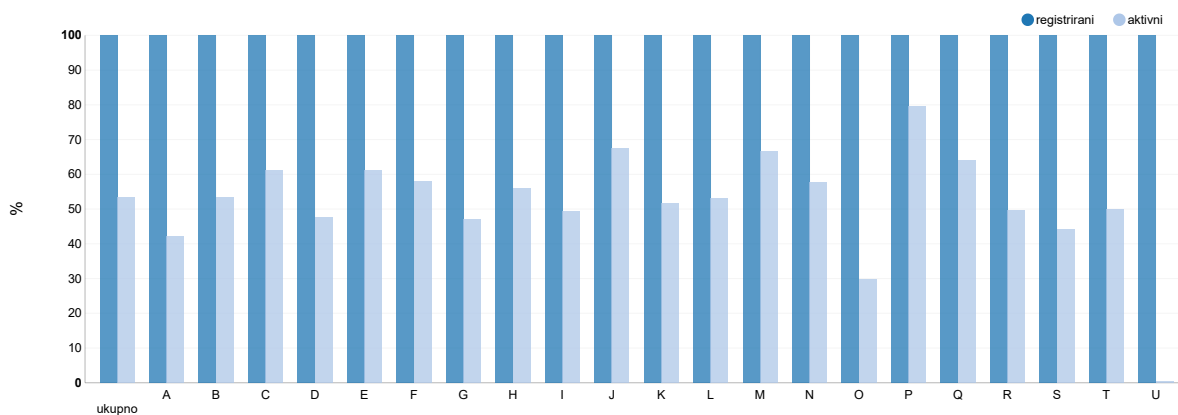
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 17,5% i aktivnih od 15,4%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,8% i aktivnih od 8,9%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,3% i aktivnih od 12,8%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 15,9% i aktivnih od 13,1%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,3% i njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 69,3% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (19,0%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,9%), Prerađivačka industrija (11,1%), Građevinarstvo (14,0%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9,3%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata jest 19,7%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,6%), Obrazovanje (7,5%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6,9%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,6%).

Struktura po djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., PROSINAC 2022.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

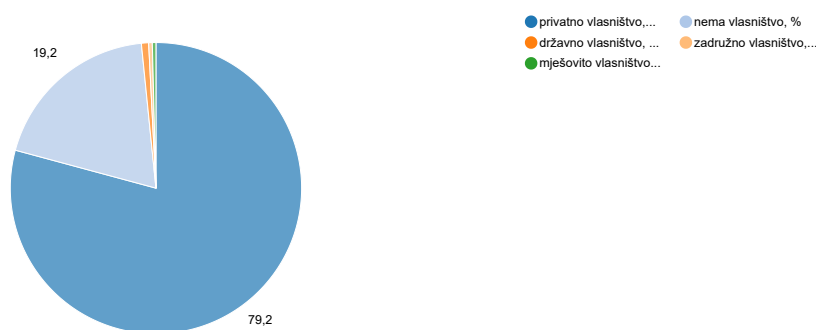
Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA I PODRUČJIMA NKD-a 2007., STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Ukupno	Oblici vlasništva									
		državno		privatno		zadružno		mješovito		nema vlasništva	
		broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %
Ukupno	173 462	1 403	0,8	137 402	79,2	686	0,4	687	0,4	33 284	19,2
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 532	12	0,5	2 245	88,7	249	9,8	24	0,9	2	0,1
B Rudarstvo i vađenje	190	4	2,1	176	92,6	2	1,1	8	4,2	-	-
C Prerađivačka industrija	15 467	59	0,4	15 112	97,7	126	0,8	168	1,1	2	0,0
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	848	34	4,0	804	94,8	1	0,1	9	1,1	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	862	316	36,7	537	62,3	1	0,1	6	0,7	2	0,2
F Građevinarstvo	19 469	69	0,4	19 287	99,1	66	0,3	46	0,2	1	0,0
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 681	36	0,1	26 288	98,5	81	0,3	122	0,5	154	0,6
H Prijevoz i skladištenje	6 810	60	0,9	6 676	98,0	11	0,2	33	0,5	30	0,4
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 073	41	0,3	12 880	98,5	41	0,3	64	0,5	47	0,4
J Informacije i komunikacije	8 310	39	0,5	8 203	98,7	6	0,1	40	0,5	22	0,3
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	970	18	1,9	910	93,8	7	0,7	10	1,0	25	2,6
L Poslovanje nekretninama	6 068	37	0,6	6 010	99,0	1	0,0	20	0,3	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22 261	184	0,8	21 841	98,1	31	0,1	97	0,4	108	0,5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7 477	76	1,0	7 367	98,5	18	0,2	14	0,2	2	0,0
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	914	38	4,2	2	0,2	1	0,1	1	0,1	872	95,4
P Obrazovanje	3 668	193	5,3	1 268	34,6	0	0	4	0,1	2 203	60,1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 463	56	1,6	1 302	37,6	19	0,5	3	0,1	2 083	60,2
R Umjetnost, zabava i rekreacija	11 665	97	0,8	1 849	15,9	15	0,1	5	0,0	9 699	83,1
S Ostale uslužne djelatnosti	22 733	34	0,1	4 644	20,4	10	0,0	13	0,1	18 032	79,3
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, PROSINAC 2022.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno 79,2% subjekata. U državnom je vlasništvu 0,8% subjekata, u mješovitom vlasništvu 0,4% subjekata, u združnom vlasništvu 0,4% subjekata, a za 19,2% pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,5%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,0%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,0%. Približno isti udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,1%), Prerađivačka industrija (97,7%) te Informacije i komunikacije (98,7%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH, STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 499	500 i više
Ukupno	173 462	63 289	91 867	14 114	3 593	325	274
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 532	678	1 542	255	46	4	7
B Rudarstvo i vađenje	190	32	105	40	11	-	2
C Prerađivačka industrija	15 467	3 130	9 086	2 400	697	90	64
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	848	493	285	52	12	2	4
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	862	136	326	275	109	14	2
F Građevinarstvo	19 469	5 299	11 895	1 976	275	17	7
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 681	6 514	17 607	2 163	308	42	47
H Prijevoz i skladištenje	6 810	1 708	4 383	565	120	21	13
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 073	3 717	8 055	1 167	114	7	13
J Informacije i komunikacije	8 310	2 630	4 916	641	102	14	7
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	970	206	629	79	29	8	19
L Poslovanje nekretninama	6 068	3 903	2 030	123	10	1	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22 261	5 885	15 140	1 110	117	5	4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7 477	2 943	3 948	460	101	13	12
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	914	15	222	451	177	28	21
P Obrazovanje	3 668	446	1 192	968	1 037	19	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 463	1 050	1 399	715	232	29	38
R Umjetnost, zabava i rekreacija	11 665	8 344	2 925	321	59	9	7
S Ostale uslužne djelatnosti	22 733	16 159	6 182	353	37	2	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (53,0%) imaju subjekti s 1 – 9 zaposlenih i 36,5% subjekti bez zaposlenih, 8,1% je udio subjekata s 10 – 49 zaposlenih, 2,1% je udio subjekata s 50 – 249 zaposlenih, a samo 0,4% udjela imaju subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Pravno ustrojbeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	245 815	138 627	1 185	689	175 471	102 011
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4 751	2 281	37	19	3 494	1 815
B Rudarstvo i vađenje	348	188	14	8	303	169
C Prerađivačka industrija	24 918	15 338	353	186	18 800	11 801
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 778	847	9	6	1 510	750
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 393	858	7	3	1 109	741
F Građevinarstvo	32 817	19 403	124	67	22 558	12 901
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	55 982	26 401	164	76	43 565	20 962
H Prijevoz i skladištenje	12 065	6 765	60	35	6 872	4 272
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	26 290	12 982	123	85	13 840	7 623
J Informacije i komunikacije	12 236	8 279	38	27	9 517	6 765
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 480	935	86	72	1 263	792
L Poslovanje nekretninama	11 451	6 067	33	25	10 051	5 419
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	33 094	22 063	111	68	25 615	17 537
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12 856	7 456	10	6	8 922	5 505
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	33	15	-	-	20	10
P Obrazovanje	1 675	1 108	2	1	1 105	749
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 524	1 073	-	-	1 179	882
R Umjetnost, zabava i rekreacija	3 164	1 876	10	4	1 919	1 144
S Ostale uslužne djelatnosti	7 958	4 691	4	1	3 828	2 173
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. PROSINCA 2022.

(nastavak)

	Pravno ustrojbeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovačka društva		glavne podružnice inozemnih trgovačkih društava ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojbeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	67 403	35 154	365	175	1 121	477	270	121
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1 211	442	1	-	4	2	4	3
B Rudarstvo i vađenje	28	10	-	-	3	1	-	-
C Prerađivačka industrija	5 621	3 303	3	1	132	45	9	2
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	253	90	-	-	5	1	1	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	265	111	-	-	11	3	1	-
F Građevinarstvo	9 784	6 307	45	8	296	119	10	1
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	11 966	5 248	11	1	258	108	18	6
H Prijevoz i skladištenje	5 081	2 435	6	3	45	19	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	12 290	5 258	2	-	31	14	4	2
J Informacije i komunikacije	2 623	1 455	6	4	48	26	4	2
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	79	28	-	-	17	11	35	32
L Poslovanje nekretninama	1 306	593	6	1	45	24	10	5
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6 888	4 212	274	150	181	89	25	7
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3 864	1 919	4	3	35	11	21	12
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2	1	-	-	-	-	11	4
P Obrazovanje	562	355	1	-	4	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	343	190	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1 219	712	1	1	1	1	14	14
S Ostale uslužne djelatnosti	4 017	2 485	4	2	4	1	101	29
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovačkih društava prema pravno ustrojbenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 71,4% i aktivnih 73,6%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću prema brojnosti je drugi oblik s 27,4% registriranih i 25,4% aktivnih. Ostali oblici trgovačkih društava čine ostalih 1,2%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA, STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojbenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	74 567	45,8	72 140	2 427
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,0	1	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	5	60,0	5	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	224	88,8	224	-
H Prijevoz i skladištenje	35	97,1	35	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	56	89,3	56	-
J Informacije i komunikacije	63	39,7	63	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	233	11,6	233	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	199	83,9	199	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8	37,5	8	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3 039	29,5	612	2 427
P Obrazovanje	2 923	87,6	2 923	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 838	61,8	3 838	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20 325	48,1	20 325	-
S Ostale uslužne djelatnosti	43 552	41,4	43 552	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorjalnih organizacija i tijela	54	0,0	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno ustrojbenih oblika pokazuje da 96,7% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,3% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je 45,8% aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 58,4% i udjelom aktivnih od 41,4%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 4,1% i udjelom aktivnih od 29,5%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 5,1% i udjelom aktivnih od 61,8%, te Obrazovanje, sa samo 3,9% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (87,6%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 31. PROSINCA 2022.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	323 945	245 815	138 627	3 563	686	74 567	91 326
Zagrebačka	20 731	16 440	9 862	143	23	4 148	5 330
Krapinsko-zagorska	5 852	3 951	2 481	75	13	1 826	2 556
Sisačko-moslavačka	7 133	4 354	2 430	168	23	2 611	2 301
Karlovačka	6 169	4 019	2 353	130	25	2 020	1 922
Varaždinska	9 524	6 881	4 270	98	19	2 545	2 928
Koprivničko-križevačka	5 330	3 417	1 971	198	31	1 715	1 663
Bjelovarsko-bilogorska	6 088	4 037	2 329	209	40	1 842	1 311
Primorsko-goranska	27 114	21 507	11 487	154	28	5 453	9 437
Ličko-senjska	2 698	1 643	958	76	7	979	834
Virovitičko-podravska	3 459	2 024	1 186	117	15	1 318	1 160
Požeško-slavonska	2 797	1 586	994	52	6	1 159	1 154
Brodsko-posavska	6 049	3 883	2 191	92	19	2 074	2 289
Zadarska	11 919	8 958	5 253	218	41	2 743	4 623
Osječko-baranjska	15 927	10 161	5 861	276	69	5 490	4 811
Šibensko-kninska	6 974	4 669	2 462	205	36	2 100	2 753
Vukovarsko-srijemska	7 016	4 020	2 289	213	55	2 783	2 384
Splitsko-dalmatinska	33 613	25 808	14 836	436	110	7 369	12 209
Istarska	24 213	20 215	10 916	111	15	3 887	7 959
Dubrovačko-neretvanska	9 294	6 490	3 982	101	30	2 703	3 884
Međimurska	7 427	5 760	3 498	48	7	1 619	1 403
Grad Zagreb	104 618	85 992	47 018	443	74	18 183	18 415

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 20,2%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,4% pravnih osoba i 13,4% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (8,4%), Istarska (7,5%) i Zagrebačka (6,4%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. udio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 35,0%, a u aktivnima 34,0%. Udio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,7%, a u registriranim 10,5%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2021. I 2022.

	2021.				2022.			
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.
Osnivanje	3 720	3 805	3 599	4 078	4 266	4 484	3 915	4 189
Trgovačka društva	3 278	3 436	3 262	3 695	3 811	4 121	3 584	3 824
Ostalo	442	369	337	383	455	363	331	365
Brisanje	179	120	76	195	144	602	152	113
Poduzeća	-	1 ¹⁾	-	-	-	4	-	2
Trgovačka društva	112	72	54	98	88	113	61	80
Ostalo	67	47	22	97	56	485	91	31
Usklađenja prema Zakonu o trgovačkim društvima	1	2	2	-	2	3	6	3

1) Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju smanjio broj brisanja i usklađivanja, a povećao broj osnivanja.

Udio trgovačkih društava u broju novosnovanih subjekata u promatranom razdoblju iznosi 91,3%.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih subjekata (u nastavku teksta: Registar). Registar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje brojčana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službenoj dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

- trgovački sudovi
- ministarstva
- uredi državne uprave
- druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

- trgovačka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovački sudovi)
- tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa
- udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroznamenkasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudski ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujuć, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, odnosno osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih financijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesečnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina	Financijska agencija
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine

Znakovi

-	nema pojave
0,0	podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija

Telefon: (+385 1) 48 06 115

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr